

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **A. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 grudnia 2015 roku

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonych

prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2015 r., w sprawie II AKzw 1158/15, którym utrzymano w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt III Ko 77/15,

w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszzonej kary pozbawienia wolności,

na podstawie art. 544 § 2 i § 3 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek;

2. kosztami sądowymi postępowania o wznowienie obciążyć A.G.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2015 r., sygn. akt II AKzw 1158/15, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu utrzymał w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt III Ko 77/15, zarządzające wykonanie wobec A. G. kary 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 kwietnia 2011 r., sygn. akt III K 232/09,

utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 grudnia 2011 r., w sprawie II AKa 285/11.

W dniu 16 września 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonych w/w prawomocnym postanowieniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 24 sierpnia 2015 r., w oparciu o przesłanki z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., z powodu:

- ujawnienia po wydaniu orzeczenia nowego faktu wskazującego, że czyn A.G. objęty wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt III K 232/09, którym skazany został na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres trzech lat, uległ zatarciu z dniem 2 czerwca 2015 r., a więc po upływie 6 miesięcznego terminu od zakończenia okresu próby w rozumieniu art. 76 § 1 k.k.;

- wydania przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w/w postanowienia mimo, że postępowanie karne na etapie postępowania wykonawczego co do tego skazanego zostało prawomocnie zakończone z dniem 2 czerwca 2015 r., wobec upływu terminu, o którym mowa w art. 76 § 1 k.k., a przed upływem którego nie zarządzono prawomocnie wykonania kary warunkowo zawieszanej.

W pisemnej odpowiedzi na wniosek Prokurator Generalny wniósł o jego oddalenie w części, w jakiej został oparty o przesłankę z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz pozostawienie wniosku bez rozpoznania w zakresie dotyczącym bezzwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego zawiera zarzuty mogące ewentualnie stanowić względne podstawy odwoławcze, jak i wskazuje na uchybienie wymienione w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., będące podstawą wznowienia postępowania z urzędu.

W pierwszej kolejności wypada zauważyć, iż wznowienie postępowania sądowego prowadzonego w trybie przepisów Kodeksu karnego wykonawczego i zakończonych prawomocnym orzeczeniem jest dopuszczalne, z wyłączeniem jedynie podstawy określonej w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., skoro funkcję tę spełnia art. 24 § 1 k.k.w., regulujący przedmiotową kwestię odrębnie. W konsekwencji więc, wznowienie postępowania o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności jest możliwe – co do zasady - w takim zakresie, w jakim nie

może ono zostać skorygowane poprzez art. 24 k.k.w. Trafnie jednak podniósł prokurator w pisemnej odpowiedzi, iż postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 11 czerwca 2015 r. o wstrzymaniu wykonania orzeczenia w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, nie może być uznane za „*nowe lub poprzednio nie znane okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia*” w ujęciu art. 24 § 1 k.k.w., skoro wydano je w toku postępowania międzyinstancyjnego i dołączono do akt sprawy przedłożonych Sądowi Apelacyjnemu do rozpoznania wraz z zażaleniem obrońcy skazanego.

Nie ma natomiast prawnych przeszkód do rozważenia, czy prawomocnie zakończone postępowanie nie zostało dotknięte uchybieniem określonym w art. 439 § 1 k.p.k. (*por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 5 lutego 2003 r., V KK 241/02, Lex Nr 77205; z dnia 15 kwietnia 2010 r., III KO 33/10, R-OSNKW 2010/Nr 1, poz. 788; z dnia 8 sierpnia 2013 r., III KZ 46/13, Lex Nr 1350557*). Należy jednak przypomnieć, iż wznowienie w oparciu o podstawę wymienioną w art. 542 § 3 k.p.k., a więc z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., jest możliwe wyłącznie z urzędu, a nie na wniosek strony (*por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48*). A zatem wniosek obrońcy skazanego w tym zakresie należało uznać za sygnalizację możliwości wystąpienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. oraz ewentualnej potrzeby wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k.

Na wstępie należy zatem stwierdzić, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzą żadne podniesione przez obrońcę skazanego przesłanki o charakterze bezwzględnym, w tym uchybienie z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k., wobec wydania przez Sąd Apelacyjny postanowienia z dnia 24 sierpnia 2015 r., utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 7 maja 2015 r. w przedmiocie zarządzenia wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, mimo, iż postępowanie wykonawcze formalnie zostało prawomocnie zakończone z dniem 2 czerwca 2015 r., wobec upływu terminu, o którym mowa w art. 76 § 1 k.k.

Jak słusznie wskazał Prokurator w pisemnej odpowiedzi na wniosek, pojęcia „wykonalności” i „prawomocności” orzeczenia nie są tożsame. Faktem nie podlegającym dyskusji jest to, że z dniem 2 czerwca 2015 r. upłynął sześciomiesięczny termin od zakończenia okresu próby, powodujący zgodnie z art.

76 § 1 k.k. zatarcie skazania z mocy prawa. Niemniej podkreślić należy, że postępowanie w przedmiocie zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej wobec A.G. zostało zainicjowane przed tym terminem, skoro pierwsze postanowienie zostało wydane przez Sąd Okręgowy w dniu 7 maja 2015 r. Trzeba jednak podkreślić, że termin 6 – cio miesięczny przewidziany w art. 75 § 4 k.k. jest zachowany, jeżeli przed jego upływem nastąpiło wydanie, chociażby nieprawomocnego postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013 r., V KK 177/13, Lex Nr 1400154*).

Zgodnie z art. 9 § 3 k.k.w., postanowienie wydane w postępowaniu wykonawczym staje się wykonalne z chwilą wydania, chyba że ustawa stanowi inaczej lub sąd wydający postanowienie albo sąd powołany do rozpoznania zażalenia wstrzyma jego wykonanie (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2013 r., I KZP 3/13, OSNKW 2013, z. 8, poz. 63*). Zauważyć przy tym należy, że postanowienia dotyczące obligatoryjnego zarządzenia wykonania kary w trybie art. 75 § 1 k.k. należą właśnie do grupy postanowień, które stają się wykonalne z chwilą wydania, przed upływem okresu wskazanego w art. 75 § 4 k.k. Jednakże w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w Świdnicy postanowieniem z dnia 11 czerwca 2015 r., z urzędu wstrzymał na podstawie art. 9 § 3 k.k.w. wykonanie postanowienia z dnia 7 maja 2015 r., do czasu zakończenia postępowania odwoławczego. Fakt ten spowodował przeniesienie momentu wykonalności postanowienia o zarządzeniu wykonania uprzednio warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, z chwili jego wydania, na moment uprawomocnienia. W rzeczywistości więc, Sąd Apelacyjny naruszył przepisy prawa materialnego, a to art. 75 § 4 k.k., skoro wydanie w wyniku rozpoznania zażalenia orzeczenia Sądu odwoławczego nastąpiło w dniu 24 sierpnia 2015 r., a zatem po upływie okresu próby i dalszych 6 – ciu miesięcy. Jednocześnie Sąd odwoławczy nie wyciągnął odpowiednich wniosków z faktu wspomnianego wcześniej wstrzymania wykonania postanowienia Sądu I instancji.

Niewątpliwym jest, że doszło do naruszenia wskazanego przepisu prawa materialnego, co jednak nie stanowi bezwzględnej podstawy odwoławczej wskazanej przez obrońcę, lecz inne rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 523

§ 1 k.p.k. To uchybienie z przyczyn wskazanych powyżej nie jest możliwe do usunięcia w drodze wznowienia postępowania, a jedyną prawnie dopuszczalną możliwością wzruszenia wadliwego orzeczenia, może być wniesienie nadzwyczajnej kasacji przez uprawniony podmiot szczególny z art. 521 k.p.k.